

Istraživanje

1. Predmet istraživanja

Predmet ovog istraživanja jest razumijevanje i interes za čitanje bajki Ivane Brlić-Mažuranić u osnovnoj školi.

Ovim istraživanjem nastoji se ispitati motiviranost učenika za čitanje bajki Ivane Brlić-Mažuranić kao djela za cjelovito čitanje i njihovo razumijevanje istih.

Istraživanje se provodi u razrednim odjelima u kojima je ovo djelo zadano kao djelo za cjelovito čitanje, dakle u 4. i 6. razredu osnovne škole.

2. Cilj istraživanja

Cilj istraživanja jest utvrditi interes za čitanje bajki Ivane Brlić-Mažuranić i ispitati razumijevanje pročitanih bajki učenika 4. i 6. razreda osnovne škole.

3. Zadatci istraživanja

Na temelju cilja istraživanja postavljeni su sljedeći zadatci.

1. Utvrditi vole li učenici (ispitanici) čitati bajke Ivane Brlić-Mažuranić.
2. Utvrditi smatraju li učenici (ispitanici) ove bajke poučnima.
3. Utvrditi smatraju li učenici (ispitanici) da je korisno čitati bajke Ivane Brlić-Mažuranić.
4. Utvrditi jesu li im likovi iz bajki Ivane Brlić-Mažuranić zanimljivi.
5. Utvrditi razumiju li poruke u bajkama Ivane Brlić-Mažuranić.
6. Utvrditi pronalaze li učenici (ispitanici) sličnosti s likovima iz Bajki Ivane Brlić-Mažuranić.
7. Utvrditi koji im se lik iz bajki Ivane Brlić-Mažuranić posebice istaknuo svojim karakternim osobinama.
8. Utvrditi koje moralne vrednote najviše promiču bajke Ivane Brlić-Mažuranić.
9. Utvrditi koje su im bajke Ivane Brlić-Mažuranić najdraže.
10. Utvrditi vjeruju li da se ljudi mogu promijeniti kao likovi u bajkama Ivane Brlić-Mažuranić.

4. Hipoteze

1. Učenici vole čitati bajke Ivane Brlić-Mažuranić.
2. Učenici smatraju da su bajke Ivane Brlić-Mažuranić korisne i poučne.
3. Učenici ne razumiju uvijek poruke skrivene u bajkama Ivane Brlić-Mažuranić.
4. Učenici vjeruju da se ljudi mogu promijeniti kao i likovi u bajkama.

5. Varijable

Nezavisne su varijable spol, dob, razina obrazovanja i prebivalište.

Zavisne je varijabla njihov doživljaj bajke.

6. Metode istraživanja

Anketnim su upitnikom ispitani učenici četvrtog i šestog razreda OŠ Franje Krežme u Osijeku. Istraživanju je pristupilo 40 učenika. Učenici su 10, 11 i 12 godina starosti.

7. Interpretacija rezultata/rasprava

Anketni upitnik sadrži dva opća pitanja i deset pitanja vezana uz bajke. Rezultati će biti predstavljeni u postotcima. Pitanja postavljena u anketi većinom su zatvorenog tipa, tj. učenicima su ponuđeni odgovori. Dva pitanja nisu zatvorenog tipa. Prvo od takvih pitanja jest da učenici napišu svoje godine kako bismo utvrdili prikladaju li četvrtom ili šestom razredu osnovne škole, a drugo pitanje koje nije zatvorenog tipa bilo je da napišu zašto smatraju bajke Ivane Brlić-Mažuranić poučnima ukoliko su potvrdno odgovorili na prethodno pitanje tj. da ove bajke smatraju poučnima.

Anketni upitnik proveden je na osnovnoškolskoj razini gdje su ispitani učenici 4. i 6. razreda (10-12 godina starosti). Anketnim smo upitnikom željeli istražiti kakva su razmišljanja učenika o pročitanim bajkama Ivane Brlić-Mažuranić s obzirom na likove, poruke, svršishodnost čitanja ovih bajki te suobličavanje sa samim likovima.

Dobiveni rezultati izraz su individualnog promišljanja, no bit će predstavljeni kao cjelina zbog većeg broja ispitanika.

Sljedećim grafikonima prikazat ćemo rezultate dobivene ovim istraživanjem.

Na prvom pitanju učenici su trebali odabrati spol. Ženskih je ispitanika 63%, dok je muških ispitanika bilo 37%. Brojčano je ženskih ispitanika bilo 39, a muških 23.

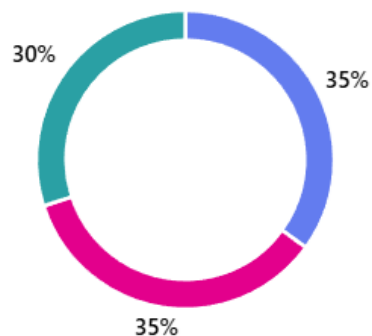

Slika 1. Prikaz spola anketiranih učenika.

Drugo pitanje vezano je uz dob učenika, ispitanici su samostalno mogli napisati koliko imaju godina. Tako da imamo 23 učenika od 10 godina, 27 učenika od 11 godina i 14 učenika od 12 godina.

Treće pitanje uvodi ispitanike u temu anketnog upitnika pitanjem Voliš li čitati bajke kao djelo za cjelovito čitanje (lektiru)? Učenicima su ponuđeni odgovori: volim, ne volim i ne znam. Podjednak broj učenika odgovorilo je da voli i da ne voli čitati bajke (njih 21), dok je njih 18 odgovorilo da ne zna. Hipoteza da učenici vole čitati bajke nije potvrđena, niti opovrgnuta budući da je jednak broj učenika odgovorio da voli i da ne voli te iznenađujuće mnogo ih je odgovorilo da ne zna.

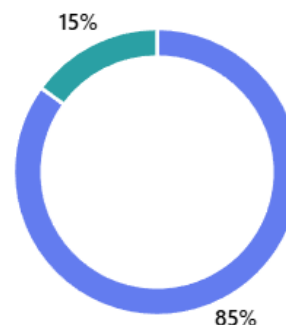
● Volim	21
● Ne volim	21
● Ne znam	18

Slika 2. Voliš li čitati bajke?

Na sljedeće pitanje jesu li čitali bajke Ivane Brlić-Mažuranić kao djelo za cjelovito čitanje, 85% učenika odgovara da jest, a svega 15% ih se ne sjeća, iz čega se može zaključiti da nijedan učenik nije odgovorio niječno.

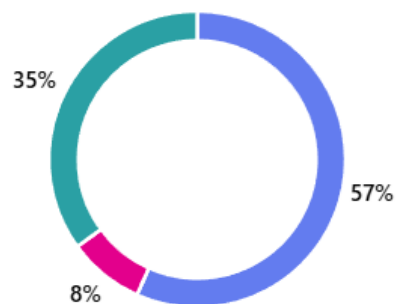
● Jesam	51
● Nisam	0
● Ne sjećam se	9

Slika 3. Jesi li čitao/la bajke Ivane Brlić-Mažuranić kao djelo za cjelovito čitanje (lektiru)?

Na peto pitanje smatraju li bajke Ivane Brlić-Mažuranić poučnima učenici odgovaraju različito. Većina ispitanika (njih 57%) odgovorilo je potvrdno; 35% ispitanika odgovorilo je da ne zna i tek njih 8% da ih ne smatra poučnima što potvrđuje hipotezu da većina učenika smatra bajke Ivane Brlić-Mažuranić korisnima i poučnima.

● Smatram	34
● Ne smatram	5
● Ne znam	21

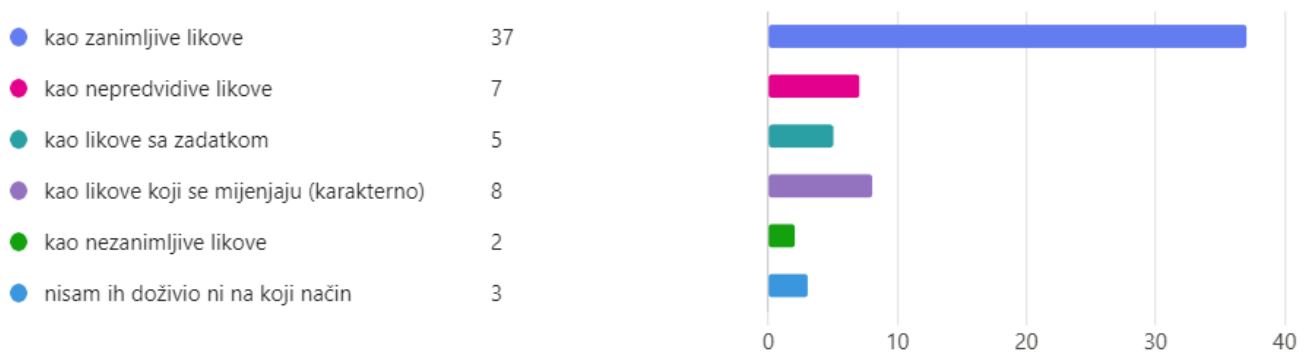
Slika 4. Poučnost bajke.

Na šesto pitanje zašto smatraš bajke Ivane Brlić-Mažuranić poučnima odgovorili su učenici koji su na prethodno pitanje odgovorili potvrdno te su svoje odgovore trebali zapisati kao rečenicu u za to predviđen prostor.

Neki učenički odgovori:

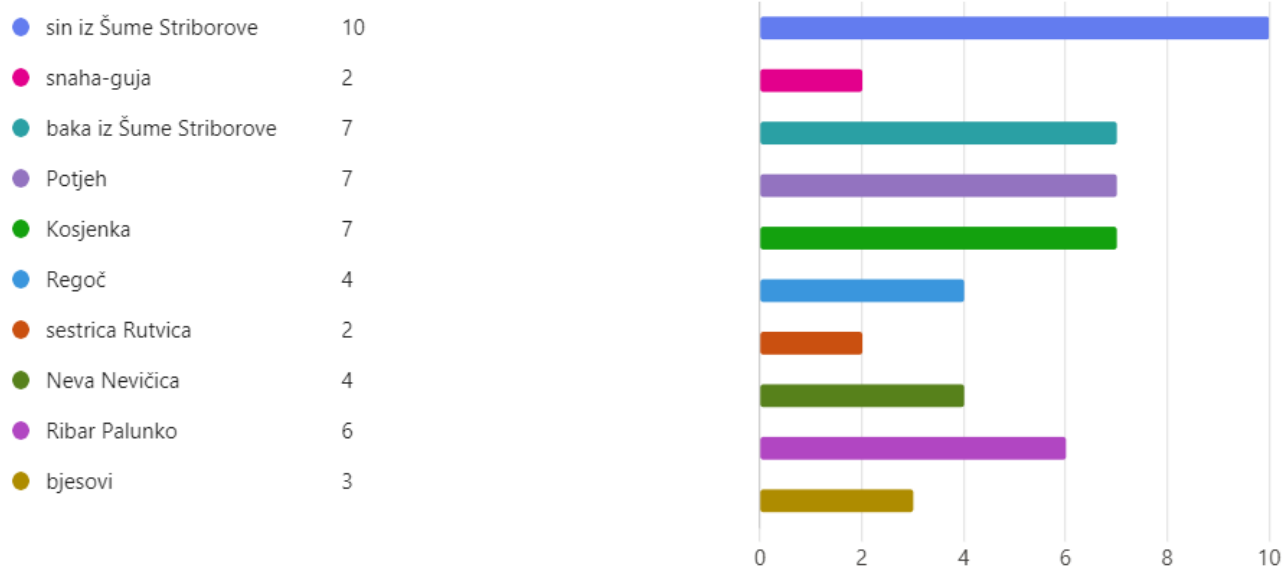
- *Imaju jasnu poruku, uče nas situacijama u životu.*
- *Zato što ima puno poučnih događaja iz kojih možeš puno toga naučiti.*
- *Smatram da je ona jako kvalitetna spisateljica s jako lijepim bajkama koje završavaju poučno.*
- *Zato što nam te bajke u prenesenom značenju ukazuju na prepreke u životu.*
- *Uče nas neke poruke koje su potrebne za život.*
- *Zato što su jako poučne, zabavne i zanimljive.*
- *Zato što govore o nekim događajima koji se svima mogu dogoditi i uče nas kako postupiti u takvim situacijama.*
- *Zato što su ove bajke maštovite i mogu nas poučiti da i mi postanemo maštoviti.*
- *Mislim da su bajke Ivane Brlić-Mažuranić korisne jer daju savjete za svakodnevni život.*
- *Zato što su lijepo napisane.*

Sljedeće pitanje odnosi se na osobni doživljaj likova u bajkama Ivane Brlić-Mažuranić. Najveći broj učenika doživio ih je kao zanimljive likove čak 59% ispitanika; kao likove koji se mijenjaju tijekom djela doživjelo ih je njih 12%; kao nepredvidive likove 11%; kao likove sa zadatkom doživjelo ih je 8% učenika; tek 4% učenika nije doživjelo likove ni na koji način, a njih 2% smatra da su nezanimljivi.

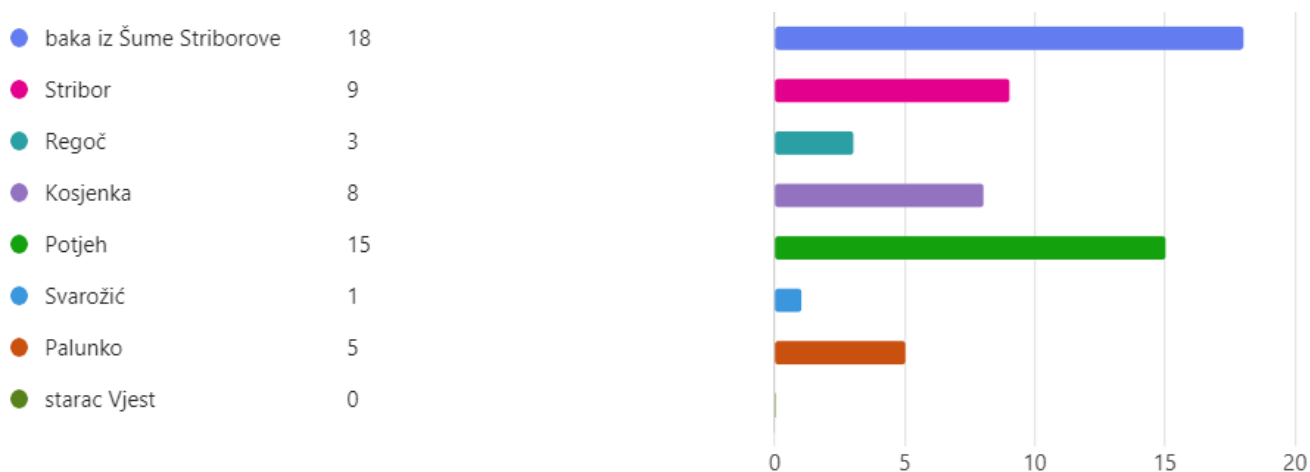
Slika 5. Doživljaj likova iz bajki Ivane Brlić-Mažuranić.

Na deveto pitanje: *Kojeg lika iz bajki Ivane Brlić-Mažuranić smatraš najslučnijim sebi?* učenici su različito odgovorili. Najveći broj ispitanika smatra se najslučnijim sinu iz priče Šuma Striborova 16%; podjednak broj ispitanika smatra da pronalazi najviše sličnosti s bakom iz Šume Striborove, Potjehom iz priče *Kako je Potjeh tražio istinu* i vilom Kosjenkom iz *Regoča* 11%; zatim slijedi ribar Palunko 9%; s Regočem Nevom Nevičicom sličnosti dijeli njih 6%, s bjesovima se može poistovjetiti 4% i na posljednjem su mjestu Neva Nevičica te snaha-guja 3%. Zanimljivo je iščitati iz ovih odgovora da se neki učenici poistovjećuju i s negativnim likovima što se ne bi moglo zaključiti pri usmenoj interpretaciji na satu obrade djela za cjelovito čitanje.

Slika 6. Kojeg lika iz bajki Ivane Brlić-Mažuranić smatraš najbližijim sebi?

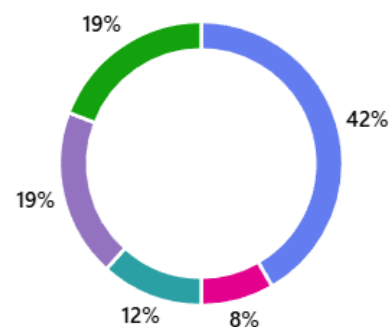
U desetom pitanju učenici su trebali odabrati lika ili likove koji su ih se dojmili svojim pozitivnim karakternim osobinama kao promicatelji pozitivnih životnih vrijednosti. Najpozitivniji lik iz Ivaninih bajki uvjerljivo je baka iz Šume Striborove (31%); drugi je (Potjeh 25%); slijedi Stribor (15%); zatim Kosjenka (14%); Palunko (8%), Regoč (5%); Svarožić (2%) I starac Vjest osljednjem mjestu (0%).

Slika 7. Najpozitivniji likovi iz Ivaninih bajki.

Slijedi pitanje o shvaćanju poruka bajki *Priče iz davnine*. Na ovom pitanju učenicima je bilo ponuđeno pet poruka, a mogli su ih označiti više. Najviše ispitanika odlučilo se za poruku *Zlo se ne isplati jer na kraju dobro pobjeđuje zlo.* (42%); podjednak broj učenika odlučilo se za *Treba se pouzdati u Boga.* (19%) I *Za ljubav bližnjih treba se žrtvovati.*; slijedi razmišljanje da *Pohlepa nije pogibeljna.* (12%) I na kraju *Bezazlenost pobjeđuje sva iskušenja.* (8%).

● Zlo se ne isplati jer na kraju dobro pobjeđuje zlo.	50
● Bezazlenost pobjeđuje sva iskušenja.	10
● Pohlepa nije pogibeljna.	14
● Za ljubav bližnjih treba se žrtvovati.	23
● Treba se pouzdati u Boga.	23

Slika 8. Poruke iz bajki Ivane Brlić-Mažuranić.

U zadnjem su pitanju trebali poredati bajke Ivane Brlić-Mažuranić redosljedom kojim ih najviše vole čitati tj. prema dragosti (najdražu bajku na začelje). Najveći broj učenika najviše voli čitati Šumu Striborovu I ta bajka im je najdraža (33%); slijedi Ribar Palunko I njegova žena (30%); zatim Kako je Potjeh tražio istinu (16%); Regoč (10%); Sunce djever I Neva Nevičica (8%) ina kraju Jagor (3%).

Slika 9. Najdraže I najčitanije bajke Ivane Brlić-Mažuranić.